

Handläggare
Julia Böhrer
Telefon: 08-50802045

Till
Järva stadsdelsnämnd

Medborgarförslag om att inrätta ett ungdomsråd i Järva

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Medborgarförslaget anses besvarat

Sammanfattning

Den 17 mars 2025 inkom ett medborgarförslag om att inrätta ett ungdomsråd i Järva kopplat till Stockholms stad. Enligt förslaget behöver staden inrätta ett ungdomsråd med koppling till kommunen för att säkerställa att unga i Järva får en varaktig och betydelsefull röst i utvecklingen av staden. Förvaltningen instämmer i att det finns behov av att utveckla strukturer för att beakta och ta tillvara ungas perspektiv i nämndens och förvaltningens beslutsfattande som rör ungas vardag. Förvaltningen anser att ett ungdomsråd kan vara ett av flera arbetssätt för att åstadkomma detta. Förvaltningen arbetar redan utifrån budgetuppdrag och Handlingsplan för lokal demokratiutveckling för att under 2025 utveckla forum, med fördel flera, för ungas delaktighet som kan användas i konsulterande syfte men som också utgår från målgruppens egna intressen. Förvaltningen anser därmed att medborgarförslaget är besvarat.

Bakgrund

Den 17 mars inkom ett medborgarförslag om att inrätta ett ungdomsråd i Järva kopplat till Stockholms stad. Stadsdelsnämnden beslutade vid nämndssammanträde 2025-04-24 att medborgarförslaget skulle överlämnas till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Enligt medborgarförslaget saknas det i dagsläget en verklig möjlighet för unga i Järva att vara med och påverka kommunala beslut som berör deras vardag. Mer specifikt uppges att det saknas en formell kommunal struktur för att ta tillvara och beakta ungas röster.

Enligt förslaget behöver staden inrätta ett ungdomsråd med koppling till kommunen för att säkerställa att unga i Järva får en

varaktig och betydelsefull röst i utvecklingen av staden. Enligt förslaget skulle ett ”kommunalt förankrat ungdomsråd” kunna fungera som en kanal för dialog och en plattform för att säkerställa att ungas röster väger lika tungt som andra medborgares. I förslaget lyfts också att det inte räcker att ha ett ungdomsråd på Framtidens hus, som är en av förvaltningens verksamheter för ungdomar.

Enligt förslagslämnaren skulle ett kommunalt ungdomsråd i Järva:

- Öka ungas inflytande i kommunala beslut och säkerställa att deras perspektiv tas i beaktande
- Bygga en starkare demokrati, där unga får insyn i och kan påverka kommunens arbete
- Stärka tilliten mellan unga och samhällets institutioner, vilket motverkar känslan av utanförskap och bristande representation
- Främja konkreta initiativ och projekt som förbättrar ungas livssituation och utvecklingen av Järva.

Mer specifikt föreslås ungdomsrådet utformas på följande sätt:

- Stockholms stad inrättar ett ungdomsråd för Järva som är direkt kopplat till kommunen, inte enbart Framtidens hus
- Ungdomsrådet ges mandat att komma med förslag och yttranden i frågor som rör Järva
- Ungdomsrådet får en årlig budget för att kunna driva egna initiativ och projekt
- Samarbeten med skolor, föreningar och fritidsverksamheter etableras för att säkerställa att rådet är inkluderande och representativt för unga i Järva.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning administration och stadsmiljö i samråd med Avdelningen för främjande och förebyggande sociala insatser.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i att det finns behov av att utveckla strukturer för att beakta och ta tillvara ungas perspektiv i nämndens och förvaltningens beslutsfattande som rör ungas vardag.

Förvaltningen anser också, i linje med förslagslämnaren att ökade möjligheter till delaktighet och inflytande (och insyn i kommunens arbete) kan stärka tilliten mellan unga och samhällsinstitutioner. Det här går också i linje med stadens program för de mänskliga rättigheterna, stadens barnrättsarbete och nämndens *Handlingsplan för lokal demokratiutveckling*.

Ett av de utvecklingsområden som pekats ut i stadsdelsnämndens *Handlingsplan för lokal demokratiutveckling* som antogs i februari 2025 är att utveckla forum, med fördel flera, för ungas delaktighet som kan användas i konsulerande syfte men som också utgår från målgruppens egna intressen.

Medborgarförslaget går också i linje med det uppdrag till stadsdelsnämnderna i budget 2025 som innebär att stärka barns delaktighet och inflytande i stadens verksamheter, exempelvis genom ungdomsråd.

I arbetet med budgetuppdraget att stärka barns delaktighet och inflytande i stadens verksamheter har förvaltningen tagit initiativ till ett förvaltningsövergripande nätverk vars syfte är att utbyta erfarenheter, utmaningar och planer kring ungdomsråd och andra sätt att stärka ungas inflytande. Förvaltningen har också i maj 2025 anordnat ett dialogforum på temat barn och ungas inflytande och delaktighet där syftet med dialogen var att identifiera hinder för ungas involvering och ge förslag på vad som behövs för att barn och unga ska kunna delta i beslutsfattande i större utsträckning. Dialogforum vänder sig främst till föreningslivet och det organiserade civilsamhället men alla med intresse för frågorna var välkomna. I dialogen framkom att det finns upplevelser av bristande tillgänglighet från, och ett ojämnt engagemang hos både politiker och tjänstepersoner. Ett ungdomsråd, eller en annan plattform där unga kan bli hörda och där de kan få en direktkontakt med förvaltning och politik var något som efterfrågades.

Förvaltningen anser att ett ungdomsråd kan vara *ett* arbetssätt bland flera för att öka ungas delaktighet i nämndens utvecklings- och beslutsprocesser men att det behöver finnas flera vägar för inflytande. Andra arbetssätt kan till exempel innebära att utveckla arbetet med förvaltningens feriearbetande ungdomar för att öka möjligheten för unga som feriearbetar att vara med i, få ökad förståelse för och påverka arbets- och utvecklingsprocesser som förvaltningen genomför. Därtill utgör till exempel brukarråd inom fritids- och ungdomsverksamhet och Stockholmsenkäten - där unga i högstadiet och gymnasiet får svara på frågor om hur de upplever tillgången till exempel fritidsaktiviteter, om sin hälsa och andra delar av livet – andra viktiga arbetssätt för att beakta och involvera ungas perspektiv och synpunkter i utveckling av förvaltningens verksamheter.

Förutsättningar för inrättande av ett ungdomsråd

Förvaltningen anser att ett mer traditionellt ungdomsråd så som det beskrivs i medborgarförslaget, som samlar unga från olika ungdomsverksamheter/organisationer i Järva, skulle kunna bidra till

ett mer systematiskt och sammanhållet arbete med att involvera barn och unga i mer strategiska beslut som rör fler barn. Om ungdomsrådet likt nämndens övriga råd (pensionärsrådet, rådet för funktionshinderfrågor och näringslivsrådet) har koppling till nämnd/nämndprocess skapar detta också möjlighet för unga, inte bara att vara med och påverka och tycka till om hur tillvaron för ungdomar i området skulle kunna förbättras, utan även att få mer kunskap om och inblick i stadsdelsnämndens uppdrag och kommunen som politisk organisation. Ett sådant ungdomsråd skulle kunna bli ett forum där det blir möjligt att ta nästa steg från att ha varit engagerad i mer verksamhetsnära brukarråd, skolans elevråd eller föreningsliv. Det skulle kunna vara ett sammanhang där ungdomar med engagemang i olika frågor och/eller verksamheter/föreningar kan mötas.

Ett inrättande av ett traditionellt ungdomsråd, så som det beskrivs i medborgarförslaget, ställer krav på några grundläggande förutsättningar. Det behöver finnas ett tydligt uppdrag som klargör rådets roll och mandat i relation till stadsdelsnämnd och förvaltning. Dessa uppdrag skulle kunna tas fram i likhet med de instruktioner som finns för stadsdelsnämndernas pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor. Det behöver också finnas en tydlig struktur för hur unga kan vara delaktiga eller väljas in i rådet, antingen genom en nomineringsprocess eller på annat sätt. Utöver det är en förutsättning att det finns organisatoriskt stöd i form av tjänstepersoner som kan hjälpa till att skapa administrativa strukturer, ta hand om ärendehantering till nämnd samt genomföra regelbunden uppföljning av rådets verksamhet. Ytterligare en förutsättning är att det klargörs vilka budgeterade medel som ska gå till ungdomsrådets verksamhet och vad dessa ska avse.

Förvaltningen anser vidare att ett återkommande råd eller forum för att stärka ungas inflytande i nämndens och förvaltningens beslutsprocesser kan vara strukturerat på olika sätt. Det kan ta formen av ett traditionellt ungdomsråd så som medborgarförslaget beskriver, men det kan också vara ett mer öppet forum utan fasta ledamöter. Förvaltningen ser möjligheter och utmaningar med båda formerna. Det första alternativet förutsätter nominering men inte det andra, det ställer också något högre krav på deltagarna att vara engagerade över tid. Det andra alternativet innebär att man kan välja att vara med en eller flera gånger vilket ställer högre krav på den stödfunktion som faciliterar mötena för att hålla kontinuiteten i de frågor/teman som behandlas i forumet. De olika formerna medför också konsekvenser för hur representativt och inkluderande rådet blir. Ett traditionellt ungdomsråd ställer höga krav på ungdomarnas engagemang vilket kan innebära att rådet kan komma

att utgöra en påverkansstruktur för de allra mest motiverade ungdomarna. Förvaltningen ser en risk att mycket resurser läggs på att bygga en struktur som främst skapar påverkansmöjligheter för ett fåtal unga. Oavsett vilken form ett återkommande forum för att stärka ungas inflytande kommer att ha behöver det ses som *ett* arbetssätt bland flera för att barn och unga i Järva ska ha möjlighet att vara med och påverka och vara delaktiga i beslut som rör deras liv. Till exempel erbjuder brukarråd, elevråd, uppdrag inom feriearbete, dialogforum, öppen frågestund på nämnden, synpunkts- och klagomålshantering, Tyck till-appen och enkäter riktade till unga i dagsläget andra möjligheter till delaktighet för unga i Järva. Arbete för att utveckla och göra dessa strukturer mer användarvänliga för unga kan också bidra till att stärka ungas inflytande.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att ett återkommande forum skulle kunna bidra till ett mer systematiskt och sammanhållet arbete med att involvera, och öka ungas inflytande i nämndens utvecklings- och beslutsprocesser. Vidare har förvaltningen i stadens budget i uppdrag att under 2025 stärka barns delaktighet och inflytande i stadens verksamheter, exempelvis genom ungdomsråd. Därtill arbetar förvaltningen utifrån *Handlingsplan för lokal demokratiutveckling* där ett av de identifierade utvecklingsområdena är att utveckla forum, med fördel flera, för ungas delaktighet som kan användas i konsulterande syfte men som också utgår från målgruppens egna intressen. Det här arbetet sker i dialog med stadens stadsdelsförvaltningar och målgruppen. Förvaltningen anser därmed att medborgarförslaget är besvarat.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Jonas Eliasson
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Medborgarförslag om att inrätta ett ungdomsråd i Järva

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-09-08
Jonas Eliasson, Avdelningschef	2025-09-08